חנוכה מבפנים

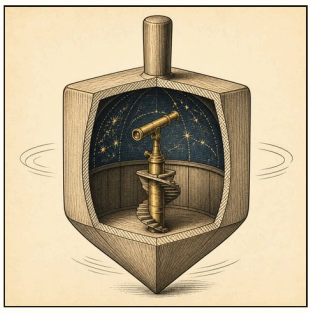
מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך

א א

לוח א. שמונה חפצים בחתך

1 פך השמן

2 הסביבון

3 הסופגניה

4 הלביבה

5 הפתילה

6 החלון

7 המטבע

8 חנוכת הבית

שמונה חפצים מוכרים של חנוכה, בחתך לרוחב. מסתכלים מה יש בפנים, ומשרטטים את מה שיש בפנים אצלנו.

למי	כמה זמן	איך יושבים
צוות, הורים, קהילה, אזרחים ותיקים	**60 עד 75 דקות**	**קבוצות של 4 עד 5**

מה מכינים

- ☐ עטים, וטושים דקים ועבים
- ☐ נייר דבק או בצק הדבקה, לתלייה על הקיר
- ☐ דפים לבנים ופתקים דביקים
- ☐ קלפי החפצים, עמודים 5 עד 8, בכמה עותקים
- ☐ דפי שרטוט, עמוד 9 או 10, לפי מספר המשתתפים
- ☐ כרטיסי שאלות, עמוד 4, אחד לכל קבוצה
- ☐ תוויות לתערוכה, עמוד 11

מה בערכה

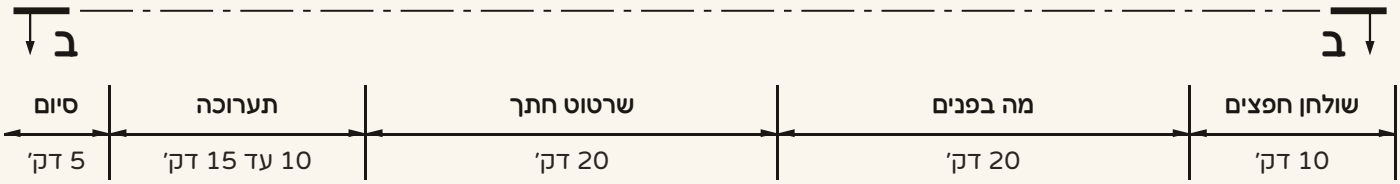
מהלך המפגש, חמישה חלקים	2
גבולות, שאלות והתאמות	3
כרטיסי שאלות לקבוצות	4
שמונה קלפי חפצים	5 עד 8
דף שרטוט חתך	9
דף קווי מתאר	10
שלט ותוויות לתערוכה	11
תערוכה, סיום ומה הלאה	12

להדפסה, בחינם | עובד גם בשחור לבן

למנחה

מהלך המפגש

חמישה חלקים, 65 עד 70 דקות, ועם ההתכנסות והמעברים עד 75. מתחילים מהקל, ומעמיקים בהדרגה.

	אפשר לומר	מה עושים
1 10 דקות	**שולחן חפצים** "זו פעילות הרהור. אין כאן תשובות נכונות, ואפשר לדלג בכל שלב. על השולחן יש שמונה חפצים של חנוכה, חתוכים לרוחב. כדאי להסתובב, להסתכל ולבחור חפץ אחד שמתאים לרגע הזה. בסבב אומרים רק את שם החפץ, בלי הסבר."	קלפים, עמודים 5 עד 8 פורסים את קלפי החפצים על שולחן אחד, כמה עותקים מכל קלף. כל המשתתפים בוחרים קלף ולוקחים אותו. בסבב קצר אומרים רק את שם החפץ. אפשר להחליף חפץ בכל רגע.
2 20 דקות	**מה בפנים** "עכשיו בקבוצות של ארבעה או חמישה. בכל תור מספרים על החפץ שבחרנו, בעזרת השאלות שבקלף. שאר הקבוצה שואלים רק שאלות מתוך הכרטיס, ובמילים של מי שמספר. בלי עצות ובלי פירושים."	כרטיס שאלות, עמוד 4 כרטיס שאלות אחד לכל קבוצה. בערך ארבע דקות לכל תור. מי שמעדיפים להקשיב, מקשיבים, וזה חלק מלא מהמפגש.
3 20 דקות	**שרטוט חתך** "זה שרטוט, לא ציור. קווים פשוטים מספיקים. משרטטים חתך של החפץ שבחרנו, או של חפץ שממציאים, ומסמנים במספרים את מה שיש בפנים. ליד כל מספר כותבים מילה או שתיים."	דפי שרטוט, עמודים 9 ו-10 בוחרים דף: דף שרטוט ריק, או דף עם קווי מתאר מוכנים. טושים דקים לקווים, ועבים לקו החתך. אפשר לעבוד בשקט, ואפשר עם מוזיקה רכה ברקע.
4 10 עד 15 דקות	**תערוכה** "מי שרוצים, תולים את השרטוט על הקיר, בלי שם, ומוסיפים לידו תווית מוזיאון. מסתובבים בתערוכה ומשאירים פתקים. בפתק כותבים רק מה ששמנו לב אליו."	שלט ותוויות, עמוד 11 תולים לפי ההוראות בעמוד 12. מי שלא רוצים לתלות, שומרים את השרטוט אצלם. הפתקים מודבקים ליד השרטוט, לא עליו.
5 5 דקות	**סיום** "סבב אחרון, ממש קצר: מילה אחת שלוקחים איתנו מהתערוכה. אפשר מילה מפתק, משרטוט של מישהו אחר, או מילה משלנו."	מילה אחת בכל תור, ואפשר להעביר את התור. בסוף לוקחים את השרטוטים ואת הפתקים הביתה, או משאירים.

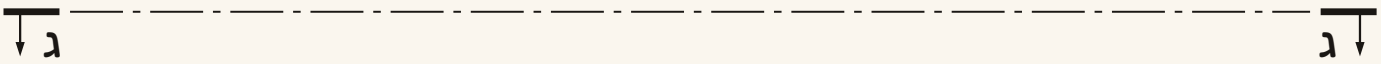
לפני המפגש

- ☐ מדפיסים וגוזרים את קלפי החפצים, את כרטיסי השאלות ואת התוויות.
- ☐ מכינים קיר פנוי לתערוכה, ושולחן אחד לחפצים.
- ☐ מחלקים שולחנות לקבוצות של 4 עד 5, עם טושים ופתקים בכל שולחן.

למנחה

גבולות, שאלות והתאמות

המפגש בנוי על דמיון, לא על פירוש. הגבולות האלה שומרים עליו בטוח ופתוח.

גבול ההנחיה

1 פתיחה
פותחים במשפט: זו פעילות הרהור.

2 בלי פירושים
לא מפרשים שרטוט של מישהו אחר. המילה האחרונה על השרטוט שייכת למי ששרטט.

3 זכות לדלג
אפשר לדלג בכל שלב, ואין חובה לתלות בתערוכה.

4 מתחילים מהקל
הבחירה בחפץ היא רק שם, בלי הסבר.

5 אם עולה מצוקה
מציעים הפסקה, בשקט, ובמידת הצורך מפנים לגורם מתאים.

6 כל תשובה טובה
לא מחפשים סוף טוב. ריק, כבוי ושבור הם תשובות טובות כמו מלא.

כרטיס "שאלות לשיח", אחד לכל קבוצה, נמצא בעמוד 4. כדאי לעבור עליו עם הקבוצה לפני חלק 2.

התאמות לפי קהל

צוות

- אפשר לקצר ל-45 דקות: מוותרים על התערוכה, ומסיימים בסבב.
- בלי שמות בתערוכה, גם כשכולם מכירים את כולם.

הורים

- מתאים לערב הורים, אחרי הדלקת נרות.
- אפשר לשרטט גם חפץ מהבית, לא רק מהרשימה.

אזרחים ותיקים

- טושים עבים, ודף קווי המתאר מעמוד 10, מוגדל אם אפשר.
- ישיבה נוחה. את התערוכה אפשר להעביר מיד ליד, או לתלות בגובה ישיבה.
- קוראים בקול את ההוראות ואת השאלות. הקלפים והתוויות גזורים מראש.

מה משאירים בחוץ

- פירוש של שרטוטים, אבחון, ושאלות כמו "מה זה אומר עליך".
- שיתוף חובה, שמות על השרטוטים, ותלייה בלי רשות.
- לשאול רק "כמה שמן נשאר לך?". אצל מי שעייפים זה עלול להרגיש כמו וידוי, ולכן בקלף של הפך יש גם "מה ממלא אותי?".
- "לא יודעים לצייר" כמכשול. זה שרטוט, וקווים פשוטים מספיקים.

למשתתפים, לגזירה

כרטיסי שאלות

גוזרים לאורך הקו המקווקו. כרטיס אחד לכל קבוצה, ליד הקלפים.

ד ד

כרטיס לכל קבוצה, ארבעה בעמוד

שאלות לשיח

חוזרים על המילים של מי שמספר, כמו שהן, בלי מטפורה משלנו.

1. **ומה עוד יש ב____?**
2. **ואיזה סוג של ____ זה?**
3. **ומה היה טוב שיקרה, כש____?**
4. **ואיפה זה נמצא?**
5. **וה____ הזה, הוא כמו מה?**

שאלה אחת בכל פעם, ובלי "למה".

שאלות לשיח

חוזרים על המילים של מי שמספר, כמו שהן, בלי מטפורה משלנו.

1. **ומה עוד יש ב____?**
2. **ואיזה סוג של ____ זה?**
3. **ומה היה טוב שיקרה, כש____?**
4. **ואיפה זה נמצא?**
5. **וה____ הזה, הוא כמו מה?**

שאלה אחת בכל פעם, ובלי "למה".

שאלות לשיח

חוזרים על המילים של מי שמספר, כמו שהן, בלי מטפורה משלנו.

1. **ומה עוד יש ב____?**
2. **ואיזה סוג של ____ זה?**
3. **ומה היה טוב שיקרה, כש____?**
4. **ואיפה זה נמצא?**
5. **וה____ הזה, הוא כמו מה?**

שאלה אחת בכל פעם, ובלי "למה".

למשתתפים, לגזירה

קלפי חפצים 1 ו-2

גוזרים לאורך הקו המקווקו. כדאי כמה עותקים מכל עמוד.

ה ה

1 פך השמן

בפנים: **המפלס**

- **מה ממלא אותי?**
- **איפה עומד המפלס היום, ומה החזיק מעבר למה שציפיתי?**

המפלס הוא מידע, לא ציון. מלא, חצי וריק הם תשובות טובות.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

2 הסביבון

בפנים: **הציר**

- **מה משאיר אותי עומד, כשהכול מסתובב?**
- **ומה קורה אצלי כשהסיבוב נעצר?**

גם סביבון שנח על הצד הוא סביבון.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

סטודיו חוט מחשבה hut-mahshava.pages.dev	**חנוכה מבפנים** מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך	חתך **ה–ה**	גיליון **5 מתוך 12**

למשתתפים, לגזירה

קלפי חפצים 3 ו-4

גוזרים לאורך הקו המקווקו. כדאי כמה עותקים מכל עמוד.

ז ז

3 הסופגניה

בפנים: **המילוי**

- מה יש בפנים, שלא רואים מבחוץ?
- ומה כן רואים מבחוץ?

אם סופגניה בלי מילוי היא סופגניה. כל מילוי הוא תשובה.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

4 הלביבה

בפנים: **הסחיטה**

- מה אפשר לסחוט החוצה, כדי שיהיה פריך?
- ומה כדאי להשאיר בפנים?

אפשר אם לעגנת שעוד לא היית הצמן לסחוט.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

סטודיו חוט מחשבה hut-mahshava.pages.dev	**חנוכה מבפנים** מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך	חתך **ז-ז**	גיליון **6 מתוך 12**

למשתתפים, לגזירה

קלפי חפצים 5 ו-6

גוזרים לאורך הקו המקווקו. כדאי כמה עותקים מכל עמוד.

ח ח

5 הפתילה

בפנים: הדבר הדק

- מה הדבר הדק אצלי, שנושא את הכול?
- וממה הוא שואב?

גם פתילה כבויה היא פתילה. דלוקת אור לאו, היא שם.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

6 החלון

בפנים: הזכוכית

- מה אני מראה החוצה?
- ומה נשאר בפנים, רק אצלי?

גם וילון סגור הוא תשובה.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

למשתתפים, לגזירה

קלפי חפצים 7 ו-8

גוזרים לאורך הקו המקווקו. כדאי כמה עותקים מכל עמוד.

ט ט

7 המטבע

בפנים: **הצד השני**

- **מה יש אצלי בצד השני?**
- **ומה יש בשוליים, בין שני הצדדים?**

שני הצדדים שייכים לאותו מטבע.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

8 חנוכת הבית

בפנים: **החדר**

- **איזה חדר אצלי נפתח מחדש?**
- **ומה נכנס אליו ראשון?**

אפשר גם חדר שעוד סיגור, או חדר שעוד לא נבנה.

⇄ אפשר לבחור חפץ אחר

סטודיו חוט מחשבה hut-mahshava.pages.dev	**חנוכה מבפנים** מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך	חתך **ט-ט**	גיליון **8 מתוך 12**

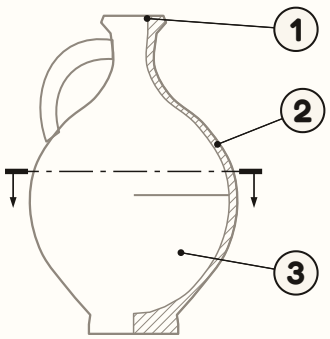
למשתתפים

דף שרטוט חתך

זה שרטוט, לא ציור. קווים פשוטים מספיקים.

כ כ

כך זה עובד

1 משרטטים קו מתאר של החפץ.

2 מעבירים קו חתך, ומסתכלים פנימה.

3 מסמנים במספרים את מה שיש בפנים.

מקרא

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

אפשר לשרטט גם חפץ שממציאים, או שני חתכים של אותו חפץ.

שם החפץ	
חתך	תאריך

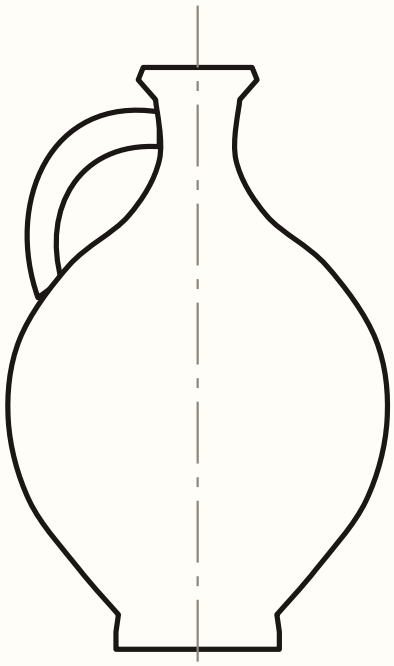
סטודיו חוט מחשבה hut-mahshava.pages.dev	**חנוכה מבפנים** מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך	חתך **כ-כ**	גיליון **9 מתוך 12**

למשתתפים

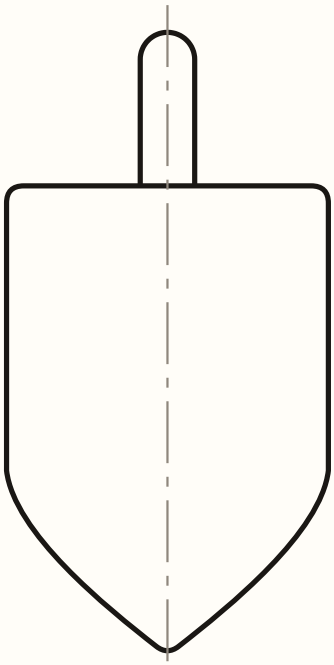
דף קווי מתאר

למי שנוח להתחיל מצורה. בוחרים צורה אחת או יותר, ומשרטטים בתוכה מה יש בפנים. אפשר לשנות את הצורה.

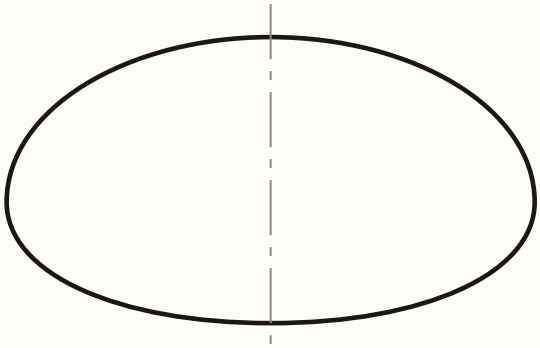
ל ל

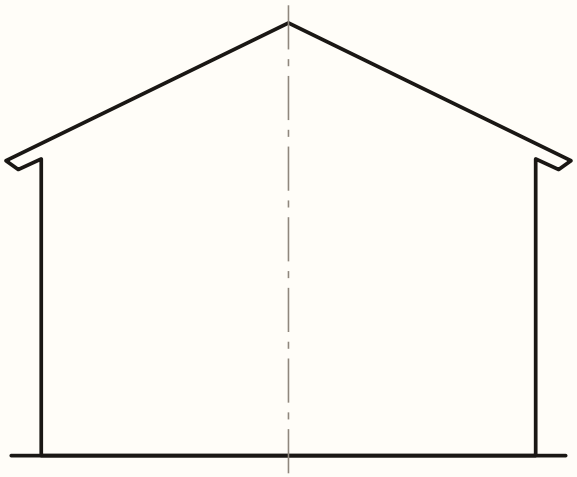
1 פך

2 סביבון

3 כדור, או סופגניה

4 בית

סטודיו חוט מחשבה hut-mahshava.pages.dev	**חנוכה מבפנים** מפגש חנוכה למבוגרים, בשרטוטי חתך	חתך **ל-ל**	גיליון **10 מתוך 12**

למשתתפים, לגזירה

שלט ותוויות לתערוכה

כל תווית נכתבת בידי מי ששרטט, ונתלית ליד השרטוט. בלי שם.

מ

מ

שלט לקיר

תערוכת חתכים

כאן אומרים וכותבים רק מה ששמתי לב אליו.

בלי פירושים ובלי ציונים. המילה האחרונה שייכת למי ששרטט.

על הפתקים, למשל:

שמתי לב ל_____	משהו שנשאר איתי:	מילה אחת מהשרטוט:

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

חפץ _____

חומרים _____

מה יש בפנים _____

_____

למנחה

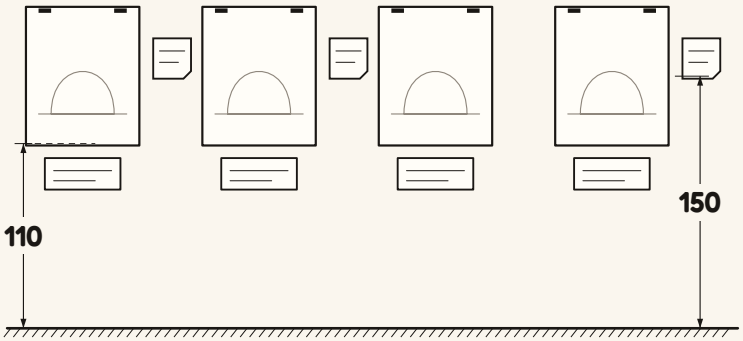
תערוכה, סיום ומה הלאה

התערוכה היא רגע של התבוננות שקטה, והסיום קצר. כך מכינים את הקיר, וכך נפרדים.

נ נ

איך תולים

- שורה אחת לאורך הקיר, בגובה העיניים. לישיבה, נמוך יותר.
- התווית מתחת לשרטוט, והפתקים לידו, לא עליו.
- מרווח של כף יד בין שרטוט לשרטוט, כדי שאפשר יהיה לעמוד מול כל אחד.
- מי שלא רוצים לתלות, שומרים את השרטוט אצלם. גם זו השתתפות.

כ-150 ס"מ בעמידה

כ-110 ס"מ בישיבה

סבב הסיום

"מילה אחת שלוקחים איתנו מהתערוכה."

אפשר מילה מפתק, משרטוט של מישהו אחר, או מילה משלנו. ואפשר להעביר את התור.

אפשר לסיים כך

"תודה על מה ששרטטנו, ועל מה שבחרנו להשאיר בפנים."

אחרי המפגש

- השרטוטים שייכים למי ששרטט. לוקחים הביתה, יחד עם הפתקים.
- צילום של התערוכה רק באישור של כולם, ובלי שמות.
- את הקלפים ואת כרטיסי השאלות אפשר לאסוף לפעם הבאה.

כשעולה שאלה

כשמפרשים שרטוט של אדם אחר
מחזירים בעדינות למה ששמים לב אליו: "מה רואים בשרטוט?"

כשמעדיפים לא לשרטט
אפשר לכתוב מילים בתוך קו מתאר, או להקשיב ולהשאיר פתקים.

כשהשרטוט יוצא ריק
גם חתך ריק הוא שרטוט. אפשר לתלות אותו כמו שהוא, או לשמור.

בערכה המלאה

בהכנה

הערכה הזו היא חתך אחד. בערכה המלאה יהיו:

1. שמונה חפצים נוספים, עם קלפים ושרטוטים
2. משחק חתך מלא לשולחן
3. גרסה לחדר המורים, למפגש של חצי שעה
4. גרסה באותיות גדולות
5. גרסה לערב משפחות

מתנה להדפסה. מותר להדפיס ולצלם לשימוש במפגשים. בבקשה לא למכור.